

**ZAKLJUČCI**  
**XVI MEĐUNARODNOG SIMPOZIJUMA IZ OSIGURANJA**  
**“NOVI IZAZOVI NA TRŽIŠTU OSIGURANJA”**  
Arandjelovac, 17-20. maj 2018.

1. Izazovi sa kojima se evropski osiguravači suočavaju u post-kriznom periodu su skroman ekonomski rast, nepovoljan investicioni ambijent, regulatorne promene i rastuća frekvencija i intenzitet katastrofalnih šteta. Paralelno sa početkom primene novog regulatornog režima, Solventnosti II, došlo je do povećanja monetarne i političke neizvesnosti, što je uzrokovalo nestabilnost tržišta kapitala, ali i sektora osiguranja. Dugotrajno niske kamatne stope pogađaju kako imovinu, tako i obaveze osiguravača. Sa jedne strane, ograničavaju se investicioni prinosi osiguravača, dok se, sa druge strane, sadašnja vrednost obaveza iz osiguranja nerealno povećava, kada se za njihovo diskontovanje koriste niže stope.
2. Ključne novine za osiguravače koje je Solventnost II donela su eksplicitno uvažavanje većeg broja rizika i njihovih međuzavisnosti pri obračunu kapitalnih zahteva, visoki standardi u pogledu adekvatnosti kapitala i upravljanja rizicima, fer vrednovanje imovine i obaveza, prudenciona regulacija umesto kvantitativnih ograničenja investicija, mogućnost primene internih modela osiguravača za kalkulaciju kapitalnih zahteva i zaokret od supervizije sektora osiguranja zasnovane na pravilima (*rules-based*) ka superviziji zasnovanoj na principima (*principles-based*).
3. U nepovoljnom makroekonomskom ambijentu, već na samom početku primene Solventnosti II ispoljili su se problemi u vidu kamatne osetljivosti riziko margine, nestabilnosti kapitala, visokih i nepreciznih zahteva za obelodanjivanjem, preterane konzervativnosti standardnog pristupa i neusklađenosti sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.
4. Nakon 20 godina razvoja, maja 2017. godine objavljen je novi računovodstveni standard za ugovore o osiguranju - MSFI 17. Njegova primena, koja će biti obavezna od januara 2021. godine, označiće početak nove epohe u računovodstvenoj praksi osiguravača.

5. Nedovoljna usklađenost finansijskog i izveštavanja u svrhe evaluacije solventnosti generiše dodatne troškove za osiguravače i otežava sagledavanje njihovih performansi za investitore. Pored višestrukih sličnosti, postoje brojne razlike između Solventnosti II i MSFI 17, koje se, u prvom redu, odnose na delokrug, način grupisanja ugovora, model vrednovanja obaveza, obuhvat novčanih tokova i diskontnu stopu, priznavanje profita, tretman dodatka za rizik i obelodanjivanje.
6. Prevazilaženje ispoljenih manjkavosti režima Solventnost II, priprema za primenu novog MSFI 17, korišćenje sličnosti i pomirenje razlika između regulatornih i zahteva finansijskog izveštavanja su izazovi kojima treba posvetiti posebnu pažnju u narednom periodu, kako bi osiguravači što efikasnije uskladili svoje poslovanje sa njima.
7. Primena *Blockchain* tehnologije u osiguranju u budućnosti obezbediće osiguranicima jednostavnost, mobilnost, sigurnost i unapređenje korisničkog iskustva. Osiguravajuće kompanije će proširiti znanje o osiguranicima, poboljšati kontakt sa klijentima i biti u mogućnosti da, na osnovu javnih podataka o ponašanju klijenta u prošlosti, individualizuju ponude za osiguranje. Sve zainteresovane strane u procesu osiguravanja, dobiće pouzdane sisteme koji neće moći da padnu, dokaze o izvršenim transakcijama koji se ne mogu falsifikovati i kompletnu istoriju transakcija koja se može pratiti i koristiti po potrebi.
8. Na globalnom nivou posmatrano, ukupan iznos šteta po osnovu realizacije katastrofalnih događaja raste brže od njihovog osiguranog iznosa. Trend porasta broja prirodnih katastrofa predstavlja istovremeno pretnju za sektor osiguranja, ali i šansu koju (re)osiguravači treba da iskoriste kroz razvoj odgovarajućih proizvoda osiguranja kojima bi ovi rizici bili adekvatno pokriveni. Probabilistički modeli za procenu katastrofalnih rizika predstavljaju pretpostavku uspešnog upravljanja njima.
9. Novi bonus-malus model otvorenog tipa, koji se primenjuje u Rusiji, uvažava demografske faktore i omogućuje blagovremeno uspostavljanje ravnoteže bonus-malus sistema, što predstavlja značajno unapređenje u odnosu na klasični model koji se koristi u praksi.